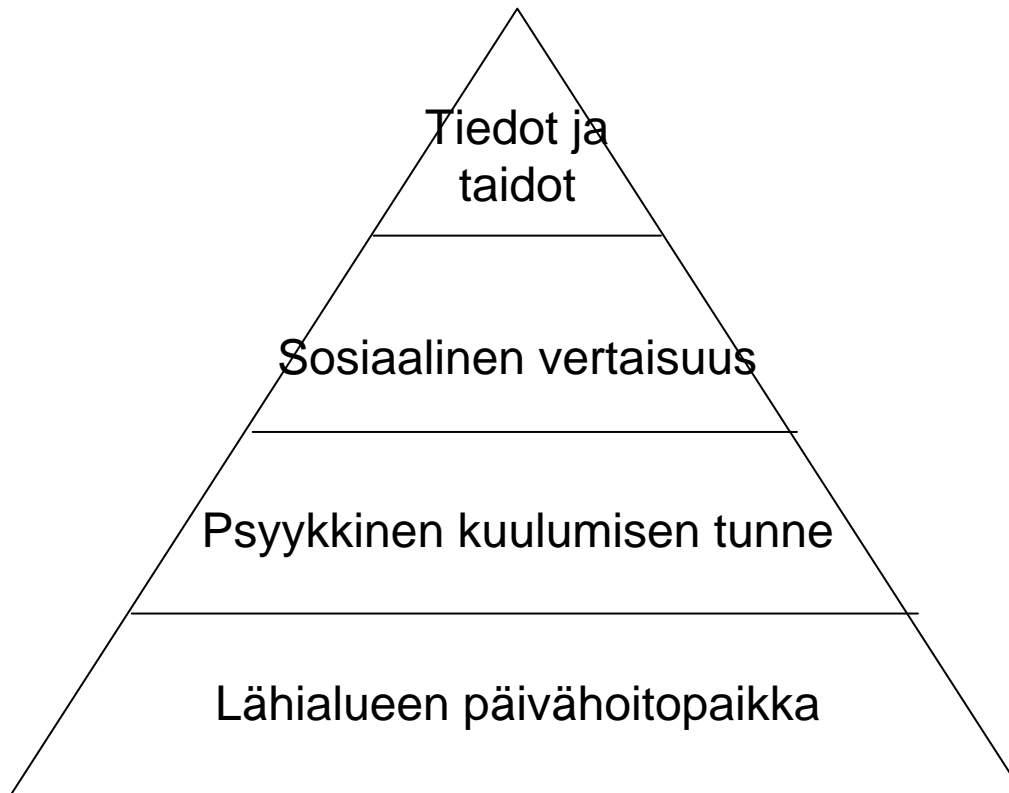

MAAHANMUUTTAJATUSTAISEN LAPSEN OSALLISUUS LAPSIRYHMÄSSÄ

Taru Kivijärvi

LÄHIALUEEN PÄIVÄHOITOPAIKKA

- Fyysinen läheisyys
 - Tukitoimet lapsen luo
 - Työntekijän pedagoginen rooli
 - Oman työn arviointi ja kehittäminen on pohja myös maahanmuuttajalapsen kanssa työskentelyssä
 - Minäkuvan tukeminen ja vahvistaminen on pohjana lapsen oppimiselle ja kehitykselle
 - Ryhmän toiminta suunnitellaan siten, että se tukee myös maahanmuuttajalapsen oppimista
 - Huomioi lapsen kokonaiskehityksen
- Päivähoidon aloitus
- Kotoutuminen
- Kaverisuhteet
- Varhaiskasvatusympäristö
 - Ympäristön strukturointi eri tavoin (aika, paikka, toiminta, henkilö)
- Siirtyminen kouluun
 - Tukitoimet nivelvaiheessa

PSYYKKINEN KUULUMISEN TUNNE

- Ilmapiiri
- Turvallisuuden tunne
- Lapsen vastaanottaminen
- Ryhmytyminen
 - Osallisuuden tunne syntyy suhteessa toisiin, tapahtuu ryhmässä
 - Lapsi on osallinen kokiessaan, että ryhmään kuulumisella on merkitystä
- Varhaiskasvatusympäristö
 - Lapsi saa kokemuksen omanäidinkielensä ja kulttuurinsa tärkeydestä ja yhdenvertaisuudesta suomalaisen kulttuurin kanssa
- ”Lapsi lapsena”
 - Lapsi on oikeutettu tarvitsemaansa tukeen

SOSIAALINEN VERTAISUUS

- Toimintatavat
 - Pienryhmätoiminta
 - Samana pysyvä struktuuri - ennakoitavuus
 - Selkeys
 - Havainnollisuus
 - Toiminnallisuus
 - Toisto
 - Konkreettisuus
 - Monikanavaisuus
- Osallistavat toimintatavat, ”lastentarhaperinne”
- Varhaiskasvatusympäristö
 - Työntekijän tuki lapsen osallistumiseen, esim. leikinohjaus
 - Eri kielten ja kulttuurin näkyminen päivähoiton arjessa

TIEDOT JA TAIDOT

Kielen kehityksen tukeminen

- Työntekijän rooli
 - Kielellinen rooli
 - Mallintaa kieltä toiminnassa ja vuorovaikutuksessa
 - Havainnollistaa puhettaan
 - Ilmeet eleet, äänenpainot, selkeä puheilmaisu, ohjeiden jaksottaminen, kuvatuki
 - Ohjaa lasta käyttämään suomen kieltä
 - Järjestää vaihtelevia kielenoppimistilanteita
 - Paljon erilaisia tilanteita, joissa sanasto ja kielenkäyttö vaihtelee
 - Erilaiset vuorovaikutustilanteet: koko ryhmän tilanteet, pienryhmä, yksilöohjaus, vertaistuki, aikuisen antama kielen malli
 - Havainnoi ja dokumentoi > ohjaamisen ja opettamisen pohja

Kielen opetus

- Äidinkielen säilyminen ja kehittyminen on uuden kielen oppimisen pohja
- Suomen kielen opettaminen tulisi muistaa kaikissa tilanteissa
- Pienillä lapsilla suomen kieli opitaan osana jokapäiväistä toimintaa
- Isommilla lapsilla suomen kieltä opetetaan myös ohjatuilla hetkillä suunnitelmallisesti
- Kieliavustaja auttaa käsitteiden ja tilanteiden ymmärtämisessä
- Arjen tilanteet, yksilöopetus, pariopetus, pienryhmäopetus, S2-pienryhmät, erilaiset vuorovaikutustilanteet
- Liikkeelle lasta lähellä olevista asioista
- Uusien asioiden liittäminen tuttuihin asioihin
- Kielen monipuolinen, tilannesidonnainen käyttö > puhuttu kieli etusijalla
- Mukauta kieli lapsen tasolle, jonka lähellä lapsen oma kielitaito on > oivallus kielestä

OSALLISUUS

- Toiminnan suunnittelu – toteutus – arviointi yhdessä ryhmän ja aikuisen kanssa
- Luottamus lapsen kykyyn toimia ja osallistua
- Vuorovaikutus – kokemus kuulluksi tulemisesta, aikuinen huomaa ja kunnioittaa lapsen tekemiä aloitteita
- Yhteistoiminnallinen ongelmanratkaisu
- Päiväkoti-ikäisen osallisuus
 - Voin toimia osana ryhmää – erilaiset ryhmäkokoontimet
 - Opettelen säätämään toimintaani
 - Vastuuta omista teoista ja yhteisten sopimusten noudattamisesta – sääntöjen luominen yhdessä
 - Erilaiset työ- ja vastuutehtävät
 - Harjoitellaan: vuorovaikutustaitoja, neuvottelua, toisten huomioimista, arvostamista ja auttamista